

ଏ ପୁସ୍ତକରେ ପ୍ରଣେତାଙ୍କ ସ୍ୱାକ୍ଷର ଅଭ୍ୟାବେଶ ।

କାଳୀକାତ୍ମ ଚଉତିଶା

ରଚୟିତା ଏବଂ ପ୍ରକାଶକ

ଶ୍ରୀ ଜଗଦନନ୍ଦର ନିଶ କନ୍ଦରବେ,

ନିଶକ, ଶ୍ରୀ ରାମ ମଠ, କଟକ, ପୁରୀ,

ଧରମୋଟି [ସାକାମ]

୧୯୩୫

ସ୍ୱଳ୍ପ ଭବିଷ୍ୟତ ପାଇଁ । [All right reserved.]

ଉତ୍ସର୍ଗପତ୍ର ।

ନୀଳ ମାହେଶ୍ୱର ! ତୋ' ଏ କାର୍ତ୍ତିକ ବନ୍ଦନା

ଲକ୍ଷ୍ମିଗର୍ଭ ବସୁଧା-ଧବ, ଧୂରନ୍ଧର—

ସାହିତ୍ୟିକ, ସରବ ସମ୍ମାନ ସମ୍ବିତା—

‘ମାହେଶ୍ୱରୀ’ ପ୍ରସାଦ ସିଂହଙ୍କ ଶ୍ରୀକର—

କମଳରେ ଉତ୍ସର୍ଗକରୁଛି ଏ ଦାନ

ମନାସି ସେ ଅଧିପ ସବୁ ଅଭ୍ୟୁଦୟ,

ଯା'କ ନାମେ ତୋ' ଶ୍ରଦ୍ଧ ‘ପ୍ରସାଦ’ ଅସୀନ—

ହୋଇ କରେ ଭୁବନେ ପ୍ରମୋଦ ଉଦୟ ।

ଧରଣୀକୋଟି,

(ଗଞ୍ଜାମ)

ତା ୨୫-୧୧-୧୯୩୧

(କାର୍ତ୍ତିକ ପୂର୍ଣ୍ଣିମା)

‘ଦାନ ପ୍ରଣେତା’ ।

କାଳୀ-କୀର୍ତ୍ତି-ଚଉତିଶା ।

ରାଗ ‘ଜାୟବାଣୀ’-ଆଦି ତାଳ:—

[ସହ । କି ବ୍ରତ କର ବର ପାଇଲୁ ?
ସେବି କେଉଁ ଦେବତାଙ୍କୁ ମନାଇଲୁ ? । ପଦ ।
ସେ ବଳୀ ବଲ୍ଲଭେ ସେବଣୀ ପର କର
ନବ ବିଶୋଷ ପଛରେ ବୁଲାଇଲୁ । ।] ପ୍ରତି ।

—୦—

କାଳ । କପାଳ-ମାଳ । କ୍ଳେଶ-ହାରଣୀ !
କର କରୁଣା ବିଷୟ ମା ତାରଣୀ ! ॥ ପଦ ॥
ନଳାଶ ଲବେ ତୋ’ର ‘କବଚ’ ଭବେ ମୋ’ର
କଳ-କଳଙ୍କ କରତଳ-କାରଣୀ । । ୧ ।

—*—

ଖେଦ, ଶ୍ଳେଷ ବିଚରୁ ତୁ ଶିବାନୀ !
ଖଣ୍ଡା ଖଣ୍ଡକେ ଦଣ୍ଡକେ ‘ଦଣ୍ଡ’ ହାଣି,

[୨]

‘ଶଦେଧାତ’ ବଚ ସାନ-ପଦ ଶୀତ-ପରାଣ !

‘ଶ୍ୟାତ’ ଶତ୍ରିଆ ନୋହୁ ଭବ-ଭାବନ ! । ୨ ।

—୧୦୫—

ଗର-ଧର-ଧର ଗାହାରି-ଧାରଣୀ !

ଗଞ୍ଜନା-ଗଣର-ଗଣମା-ବାଚଣୀ !

ଗୁଣନବଦ ଶତେ ଗୁଣକରୁ ଗୁପ୍ତେ

ଗିରିଜେ ! ଗୁଣ ଗବେଷଣା-କାରଣୀ ! । ୩ ।

—୦—

ଘାଣ୍ଟ ଚକଟ-ଘଟଣା ନବାଚଣୀ !

ଘଣ୍ଟ ଘୋଡ଼ାଳ ରଖୁ ଘାଟ-ଘାଉଣୀ !

ଘଟସୁତ ମା ଦେଉ; ଘାଉଡ଼ ବାଟି ଲେଉ;

ଘୋର ଘାଣ୍ଟୁ ଘୁବାଟ-ଘଣ୍ଟାୟିକ ! । ୪ ।

—୦—

ନିର୍ଜଳ ଅଳ୍ପ ନାମା-ବଧାନୀ !

‘ନିପୁତ’ ନିପୁତ-ନିପାତୀ !

ନୈସ୍ବ ନୈସ୍ବ ‘ନିପାତ’ ହୁ-ମଣ୍ଡଳର

ନିଶି ୫ ନିଶି-ନିଶି ! । ୫ ।

—

— ୧୯୫ —

ଚନ୍ଦ୍ରମଣି-ରମଣି ! ଚଣ୍ଡି ! ଭବାନୀ !
 ଚଳ ମାଳତୀ ତ ଚଢ଼ିକା । ମୃତ୍ୟୁନୀ ?
 'ଚକ୍ରା' ଜାଣି ବୋଲି ଭେଣେ ତରୁ ଦେଲୁ;
 ଚର-ରୁକରର ଏକ ନିସ୍ତାରଣୀ ! ୧୨ ।

— ୧୯୬ —

ଛନ୍ଦଧର ନବର ଧନା ଦ୍ଵାରଣୀ !
 ଛେଟ-ଛେଟାର ଛଟପଟ ବାରଣୀ !
 ଛର ମୋର 'ଦୁରତ' ନୁହେଁ ଦ୍ଵା । ବଦୁରତ
 ଛ'ଚନା କୃପାକର କୃପା-କାରଣୀ ! ୧୩ ।

— ୧୯୭ —

ଜଗଦମ୍ବା ! ଜୀବ-ଜନ୍ତୁ-ଉଦ୍ଧାରଣୀ !
 ଜଟିଳ ଜଞ୍ଜାଳ ଜାଳ-ନିବାରଣୀ !
 ଜମ୍ବୁଜ ଜର ଜର ହେବା ମୁଖେ ଜନର
 ଜନନୀ ଗୋ । ତୁ ଜେୟା-ଜନ୍ମ କାରଣୀ । ୧୪ ।

— ୧୯୮ —

ଝାଙ୍କ ଶୁଭଗଳଣୀ ଭବେ ଭବାନୀ !
 ଝଟକ ମା ! ହେବୁ ତୁ 'ବର-ପ୍ରଦାନୀ',

[୪]

ହାଡ଼େ ଝଗଡ଼ ଖୁଣ୍ଟି ଝୁରୁଛନ୍ତି ହା ॥ ମୁଁ ଝୁରୁଛି ॥
 ଝିମି ଝିମି ଲଗୁଛି ବ୍ୟଥା-ଦାରିଣି ! । ୯ ।

— ୦ —

ନରକ-ନିବାଣ ନିର୍ଣ୍ଣୟ କାରିଣି !
 ନିଶ୍ଚୟ ନରକ ତୁ ନ୍ୟାୟ-ପ୍ରେରଣୀ ।
 ନିଷ୍ଠୁର-ନିଶାଣ ନିଜ ଉଚ୍ଛ୍ଵାସମାନ;
 ନାରୀମଣି ! ନିବିଡ଼-ନିନ୍ଦା-ବାରିଣି ! । ୧୦ ।

— ୦ —

ଟଙ୍କାଧର-ନାରି ! 'ବର'ବରଣିଣି !
 'ଟେକ' ଟାଣୁଁ ତୋ' ଅଯୋଧ୍ୟା-ରୂପିଣି !
 ଟୋପେ ଟୋ' ପାଦୋଦକ ମୋ' ମୁଣ୍ଡତା-ମୋଚକ
 ଟପେ ଟାଣୁଲ ନୁହେଁ ଜଗଜ୍ଞାରିଣି ! । ୧୧ ।

— * —

ଠକ-ମୁଣ୍ଡେ ଟୋ' ଠେଙ୍ଗା ଶ୍ରେୟକାରିଣି !
 ଠୁକ ଜାଣୁ ଠିକଣାରେ ଠାକୁରାଣି !
 'ଠାବ' କଲୁ ଠିକଣା; 'ନାବ' କରୁଛୁ କଣା !
 ଠିଆକରୁ ଟେଁ ନିଶୂଳ-ଧାରିଣି ? । ୧୨ ।

× ❖ ×

[*]

ଡରୁଆନର ମୁଁ; ତୁ 'ଭର ହାରିଣୀ';
 ଡହକ ବିକଳେ କେତେ ଜାକଲଣି;
 ତଳାଞ୍ଚିତ ମୋ'ର ନପଦେ କାନେ କୋ'ର !
 ତମରୁ ଧର-'ହର'-ମନୋହରଣି ! । ୧୩ ।

—୦—

ହମାଳ-ମାଳ ମୁଁ ମୋ' ତମ କଲଣି;
 ଦେପ ହୁକେ ନିଃଶବ୍ଦେ ଉଠିଗଲଣି;
 ତଳ ତଳେ ମୁଁ ଦେବି ! ତାଳ ନିଳା ବି ଦେବି ?
 'ଭୁଞ୍ଜ' ଦାଳିବ ତ ତୋ' ନାମେ ମାନନ ? । ୧୪

—(୫)—

ଅପଜାନ୍ତି ବିଲୋଭବ ତ ଅବମା ?
 'ଅମସନ ମୋ' ମାନବୀ ! 'ଜୀବ-ମରମା;
 ଅପାରିତ ତୁ କୋହୁ; ଅପରାଧ ମୋ' ଧୋହୁ,
 ଅପାର ଶେଷ ଅମନୋହ-କାଲଣି ! । ୧୫ ।

—୫୦୫—

ତଡ଼ିତ-ଜବେ ଯିବ 'ଜୀବ' ଏଷଣି !
 ତକାଲ ତ ତୋ' ପାଶେ ଧକାଇଲଣି;

[୨]

ଭାଳି ମାରିବେ କାଳ ! ତୋ'ଠାରେ ଭାଳି 'ଭାଳି'
ବେବେ କି ଦେବୁ ତୁ ଚିନ୍ତା-ଧାରଣୀ ? । ୧୬

— ୦ —

ଥର ଥର ଥାନ ମୋ' ଥୁଆ; ତା' ଜାଣି,
ଥୁର ଥରକ ପାଇଁ ନକରୁ ଅଣି !
'ଥାପି କଥା' ତଥାପି, ପାରୁ ପରା ମା, ଥାପି
ଥାବର ରଜ-ଜେମା ! ପ୍ରିୟ-କାରିଣୀ ? । ୧୭ ।

— ୦ —

ଦଉଡ଼ି ଦେବ ! ଦ୍ଵାରେ ଦଳ-ସାମିନୀ,
'ଦଉଡ଼ି' ଦେବି ଦ୍ଵାରେ ଏବେ କି ଅଣି ?
ଦେବ-ଦେବ-ଅର୍ଚ୍ଚାଣି ! ଦୌର୍ଜନ୍ୟ ଦଥ ରାଜି
ସାନସାନ-ଜନ-ଦୁଃଖ-ବିନାଶିନି ! । ୧୮ ।

— ୦ —

ଧ୍ଵାନ୍ତ-ଧ୍ଵଂସନ-ଧ୍ଵଜ ତୋ'ର ତାରଣୀ !
'ଧୀରେ ତୁ ପରା ଧର-ସାର-ହାରଣୀ ?
ଧରାଧରାଧର-ଧନୀ-ଜନୀ ରବର
ମୁଣ୍ଡଣ ଧବ-'ରବ' ପ୍ରେମ-କାରିଣୀ ! । ୧୯ ।

— ୦ —

[୭]

କଗଞ୍ଜ-ନଗନାଙ୍କ ନିତ୍ୟ-ବନ୍ଧନ !
 ନିତ୍ୟା । ଈର୍ଷୁଣା ମାତ ନନ୍ଦ-ନନ୍ଦନ !
 ନାରଦେଶୁ । ବଳେଶି ! ଭବାନି ! ଭୁବନେଶି !
 ନନ୍ଦା । ସୁନନ୍ଦା । ଚନ୍ଦାନନ୍ଦ-ରୂପେଶି । । ୧୦ ।

— * —

ପୁଣ୍ୟଦା ! ପବନିକା । ବାଣି ! କଲ୍ଲାଣି !
 ପାରବତ । ପଣ୍ଡିତାଳୟ-ବାସିନି !
 ପ୍ରଜ୍ଞା । ଭୌମି ! ତାମସି ! ପଞ୍ଚସେନ ପ୍ରମୁ ବସି
 ପଞ୍ଚମା । ‘ପ୍ରଭୁ-ପଞ୍ଚନନ’-କାମିନି । । ୧୧ ।

—[୦]—

ପିରୁଆଦ ତୋ’ଠି କର କାନ୍ଦ୍ୟାସୁନ !
 ପଳ ପସରପସା ମୁଁ ଲଭିଲୁଣି !
 ‘ପାଞ୍ଜଲମ୍ବି’ ଫେରୁବା — ଉପାୟ କି ଏ ଶିବା ?
 ‘ପନ୍ନା’ ତୁ ପାରାବାର-ପାରକାରଣି । । ୧୨ ।

— * —

ବଖାଣିଲୁଣି ବହୁତ ଦୁଃଖ ଆଣି;
 ବଜ ବଜ ହୋଇ ବରଜୁ କଲୁଣି;

[୮]

‘ବଡ଼’ ତୁ ପରା ମାତ । ‘ବାଡ଼ି-ବାନ୍ତି-ବସନ୍ତ’
ବଧବା-‘ବିଧାବସା’ ଜାଣୁ ଯାମେନ । । ୨୩ ।

— ୦ —

ଭବାନ ! ଭବାନନା ! ରୈମି ! ଭାବନ ।
ଭାମା ! ଭୈରବ ! ଭୂଷ୍ୟା ! ଭ୍ରମଚଞ୍ଚିନ ।
ଭାର୍ଗବ ! ଭଗବତ୍ । ଭୂ-ମାଲପବନ ।
ଭର୍ଗା ! ଭ୍ରମର ! ବନ୍ୟା ! ତପା ! ତାପେନ । । ୨୪ ।

— ୦ —

ମଙ୍ଗଳେ ! ମହେଶ-ମହୁଷି ! ମାନନା ।
ମହୁଷାସୁର-ମରଦିନ ! ମୋହନ ।
ମନ୍ତ୍ରିତା ! ମହାଦେବି ! ମହାମୂର୍ତ୍ତି । ମାଧବ ।
ମାୟୁ-ବଜ୍ର, ମାତୃକା, ମା ମନସିନ, ୨୫ ।

— ୪୦୪ —

ଯାତ୍ର, ଯନ୍ତ୍ରନା, ଜ୍ଞାନାମୁଖି ! ଯାମେନ ।
ସେତେ ସତନ କଲ୍ଲ ଦନ-ସାମେନା,
‘ସାତନା-ସାତୁଆନ’ କଲ୍ଲ ବ୍ୟାଧି-ବିଧାନ
ସୋଗମାୟ, ଗୋ ଜଗନ୍ନାଥ ରୂପେନ ! । ୨୬ ।

ମି ! ମି

ସୁସେ ! ରଜନ ଲୋଚନ, ରୁଦ୍ରାଣି !
ସଜନୀଲୋଚନ, ରୁଦ୍ରାଣି ! ଜୁଗେଶି,
ବେ ରବି ଦୋ' ଆଗେ ରଗାଇଲଣି ରାଗେ
ସକା ! ସମତଣ୍ଡି ! ମା ବସା-ଶୋଭନ ! ୨୭ ।

— ୦ —

ଲେଖିତା-ଲେଖ-ଲେଖେ 'ଦୁହା' ନେଲଣି;
'ଲୁହ-ଲୁହ-ଲୁହ' 'ଲୁହା' କଲଣି;
ଲେଖିବି ଏଥର ଲେଖିଦାନ-ବସର —
ଲେଖ ଲେଖିବି ଆଗେ ? ବସିଦୋଟି ! ୨୮

— ୦ —

ବସିବାସୀର ମା ! ତୁ ଶାନ୍ତି-ପ୍ରେମିଣୀ
ବହୁତ ବଦାନ-ଦାନର ବସିଣୀ !
ବହୁତ-ବହୁ ମୁହିଁ; 'ବହୁମଦାନ' ତୁହି
ବହୁ ! ବହୁ-ବାସଦେବ-କାଟିନି ! । ୨୯ ।

— ୦ —

ଶାନ୍ତି ! ଶାନ୍ତି, ଶୈଳେଇବା ! ବହାନୀ !
ଶାନ୍ତି ! ଶାନ୍ତି ! ଶୁଣି-ଆଉନି !

[୧୦]

ଶୂଳଧର, ଶୂଳର । ଶବ୍ଦାଶି । ଶୂଳକଣ୍ଠି,
ଶାସନାଦର୍ଶେ ଜନାନନ୍ଦ-କାରଣେ । । ୩୦ ।

— ୦ —

ସ୍ବଚ୍ଛନ୍ଦ-ବିଜ୍ଞ-ବିପ୍ରପୋଷିଣି ।
ସର୍ବ ! ତୁ 'ସଦ୍‌ଯତ୍ନ-ନାଶ'-ସ୍ତେଷିଣୀ,
ସଜ୍ଞାନନ-ଜନନି ! ସଦ୍‌ଗୁଣା ! ସଦ୍‌ଗୁଣିନୀ !
ସୋତଶି । । ଅମ୍ବା ! ଲମ୍ବା ! ରମ୍ବା ! ମାନ୍ଦବୀ,

— ୦ —

ସବ୍ୟସାଚୀ ! ସବ୍ୟ ! ମା ସନାତନ !
ସୁନ୍ଦର ! ସତ୍ ! ସାଧୁ ! ସତ୍ୟ ! ନନ୍ଦନ,
ସାଦ୍‌ବିତ୍ ! ସବ୍ୟସାଚୀ ! ଦିବ୍ୟବ୍ୟାସ, ରାମାୟଣ,
ସବ୍ୟାଚୀ ! ସଦ୍‌ବ୍ୟାସ । ସୁବ୍ୟବସ୍ଥା, ୩୧ ।

— ୪୦୪ —

ଦୈମବତ୍, ଦୈବବନ୍ଧୁ, ଦୈବାନ,
ଦୈବ-ଜନନି, ହି । ହିଣ୍ଡି, କାନ୍ତାନ,
'ଦୈବଜା' ବ 'ବସନ୍ତ' ଦୈବ ଯା' ଦୈବସନ୍ତ —
ଦୈବନ୍ତ ସାନେ, ଦୈବ ତୁ ଦୈବାରଣୀ । ୩୩

— ୫ —

ଜମା-ଶୀରୁଛି, ସୁଦ୍ଧା-ଜନ-ତାରଣୀ;
 'ଶୀର୍ଷ'କୁ 'ସେମ' ଦେଉ ସୁଧାକାରଣୀ,
 ସୁଦ୍ଧା 'ଭୁବନେଶ୍ୱର ଏ କବିବଞ୍ଚିତ'ର
 ସେମ ତୋ' ଦ୍ୱାତେ ସଦା ସମାକାରଣୀ !

— ୦ —

ସମାପ୍ତ ।

ପ୍ରାଞ୍ଜଳ ଶିକ୍ଷାର୍ଥ:—

—:୦:—

(୧) କଥାଲ-ମାଳୀ = ମୁଗୁମାଲ୍ୟାଧାରଣୀ ।
 କଳାଣ = ମଙ୍ଗଳଦାନ; ହିତ ସାଧନା । ଲବେ =
 ଅଳ୍ପ ହୁଏ । କବିତ = ସାଞ୍ଜ, (୧) ଖେଦ = ଘୋକ,
 ବା ଦୁଃଖରୁ । ବିତରୁ = ଦାନ କରୁ । ଖଲସ = ମୁକ୍ତି
 ଦିବାନା = (ଦୁଃଖ) । ଦଣ୍ଡ = ଶାସ୍ତ୍ର; ତାତପ୍ୟ ।
 ଖଦେଧାତ = ଲୁଲୁଲୁଲୁ ଘୋକ । ବତ = ସଦୃଶ;
 ପରି । ଖଦେଧାତ = ପରି । ଭବ-ଭାବନା = ଭବ ପ୍ରୟୋଗ ।
 (୩) ଗରଧର = ଯଦି (ବାତ) ଗରଧର-ଧାର =

ଦିବ । ଗାହାର୍ଯ୍ୟାଦିଣୀ = ଅର୍ବିକା ଧାରଣୀ । ଗଞ୍ଜ-
 ନାଗଣର- ଗରମା- ବାରିଣୀ = ଦୁଃଖସମୃଦ୍ଧର ବାର-
 ନାଶିନୀ । ଗ୍ରହନବଦ୍ଧ ଶତେ = ଶତ ସଖ୍ୟକ 'ଗ୍ରହ' ।
 ଗ୍ରହ = ଦାତୁକ-ରକ୍ଷା । ଗବେଷଣା = ତତ୍ତ୍ୱନରୂପଣ
 ପାଇଁ ଅନ୍ୱେଷଣ । (୪) ଦାଘ ଚକଟ = ଗୋଳମାଳିଆ
 ଦାଟ = ଦୁଃସହ ବିପତ୍ତି; ଗିରସକଟ : ଦୁର୍ଗମରାସ୍ତ୍ର ।
 ଘଟପୁଷ୍ପ = ବିଧାତାର ଉଦ୍ୟମ । ଦାତ୍ରତ = ଅଦାତ
 ପ୍ରାପ୍ତି । ଘୁ-ବାଟ = ଉତ୍ତମପଥ । ବିଧାୟିନୀ = ବିଧାନ-
 କାଞ୍ଚଣୀ । (୫) ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଅବନୀ-ନିଦାନ-ବିଧାନା =
 ସଚରାଚର ଜଗତର ତତ୍ତ୍ୱ ନିରୂପଣକାରଣୀ । ନିୟତ
 = କର୍ମର ପରମାଣ; ନିଶ୍ଚିତ ନିୟମ । ନୀତି ନିଧାନ
 = ନୀତି ପଦ୍ଧତିର ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟକାରଣୀ । ନିର୍ମିତ୍ତ =
 ନିର୍ମାଣ କରିଥିବୁ । ନୈପୁଣ୍ୟ = ନିପୁଣତା ବା
 ପାରଦର୍ଶିତାରେ । ନ୍ୟସ୍ତ = ନିର୍ଭରକରେ । ଅନୁଗ୍ରହ
 ପ୍ରେରଣା = ଅନୁକମ୍ପା ଦାନ କାରଣୀ । (୬)
 ଚନ୍ଦ୍ରମଣି-ରମଣୀ = ହର-ପ୍ରିୟା । ଚଣ୍ଡୀ (ଶ:ଉ:ବ:)
 ଉବାନା (ଅ:କୋ:) ଚଳମାତୁଛୁଡ଼ ? = ରାଗ
 ଜନ୍ମ, ଛୁଡ଼ ? । ଚଢ଼ିକା (ଦୁ:ସ:) ମୃତ୍ୟୁନା = (ଅ:କୋ:)

ଚକ୍ରସ୍ତ୍ରୀ = ବ୍ୟାଧର ପଞ୍ଚକାର । ନିସ୍ତାରଣୀ = ଉଦ୍ଧା-
 ରକାରଣୀ । (୧) ଛନ୍ଦଧର = କପଟ କର । ଧନା-
 ଦୁର୍ଗତ; ଅସଲଟ ଅବସ୍ଥା । ଶ୍ରେଷ୍ଠ ଶ୍ରେଷ୍ଠାର = ଶ୍ରେଷ୍ଠ
 ପଦସ୍ଥାନ ବ୍ୟକ୍ତିର । ଛଟପଟ = କଲହଲ; ବ୍ୟଥା ।
 ଦୁଗତ = ଦୁଃଖ । ବଦୁରତ = ବିଶେଷତଃ ଦୃଢ଼କୁ
 ଦୃଷ୍ଟବା । ଛ'ଚନା = ଅତ୍ୟନ୍ତ । (୮) ଜଗଦନ୍ୟା =
 ଜଗଜ୍ଜନନୀ । ଜୀବ-ଜନ୍ତୁ = ସକଳ ପ୍ରାଣୀ । ଜଟିଳ =
 ଗୋଳମାଳିଆ । ଜଞ୍ଜାଳଜାଳ = ସାପାରିକ ଅବର୍ଜନା-
 ସମୁଦ୍ର । ଜମ୍ବୀଳ = ପଙ୍କ । ଜର ଜର = ମୃତ୍ୟୁ;
 ସଲବଲ । ଜ୍ୟୋତି = ଦେଜ; ପ୍ରଭା (୯) ଝାଳ
 ଶୁଦ୍ଧଗଞ୍ଜଣ = ମୁଁ ଖୁବ୍ ଅସୁବ୍ୟସ୍ତ ହୋଇ ଗଲିଣି;
 ଅବସନ୍ନ ହେଲିଣି । ଝଟିଝଟି = ଅବଳଞ୍ଜେ; ଶୀଘ୍ର ।
 ବରପ୍ରଦାନୀ = ବରଦାନକାରଣୀ । ଝାଡ଼େ =
 ବଣରେ । ଝଗଡ଼-ଖୁଝି = ପଥଚ୍ୟୁତକ 'ବନ୍ଧୁ'
 ରୂପକ ଖୁଝି । ଝୁରୁଛି = ଦୁଃଖକର କାନ୍ଦୁଛି ।

ଶୁଣି = ଶୁଣୁ ଶୁଣୁ ପାଦ ଅଙ୍ଗୁଳିରେ ଅଘଟ
 ପାଇ । ହିମି ହିମି ଲଗୁଛି = ପାଦରେ ବ୍ୟଥା ଯୋଗୁଁ
 ରକ୍ତ ଶୁଳ୍ଲନ ବନ୍ଦ ହୋଇ କମିବ କମିବ ହୋଧ
 ଦେଉଛି । (୧୦) ନରସ = ଅରଣ ଜନ । ନିବାଣ =
 ମୁକ୍ତି । ନିର୍ଣ୍ଣୟ କାରିଣୀ = ସ୍ଥିତିକାରିଣୀ । ନିଶ୍ଚୟ ନିରର-
 ଶାନ୍ତ ପ୍ରକୃତବୈଷ୍ଣୁ ଲୋକର । ନିଷ୍ଠୁର = ନିସ୍ଠାର ।
 ନିଶାଣ = ପତାକା । ନିଘ = ପ୍ରତ୍ୟକ୍ । ଉନ୍ନୀୟମାନ
 = ଉତ୍ତୁଛି । ନାଶପୁଣୀ (ଶଃରଃବଃ) । ନିବିଡ଼
 ନିନାବାରଣୀ = ପ୍ରବଳ ନିନା (ଅଗବାଦ) ବିନାଶିନୀ ।
 (୧୧) ଛକଧର ନାଶ = ଶିବ-ପତ୍ନୀ । ଛକଧର
 (ଶଃତ ବୋଃ) । ବରବରଣୀ = ଅନୁକୃଷ୍ଣସମୃଦ୍ଧ
 ବର୍ଣ୍ଣ କରାବାରେ ପ୍ରସାଣା । ଛେକ = ଯଶ ।
 ଛାଡ଼ାଅଁ = ପ୍ରମୋଦ; ମହାନ । ମଧ୍ୟେ ଧାରୁପିଣୀ =
 (ଦୁଃସଃ । ଛୋପେ = ବିନାଶକ ମାତ୍ର । ପାଦପାଦକ
 = ଚରଣଦୁଆ ଜନ । ଦୃଢ଼ତା ମୋଚକ = ଦୃଢ଼-
 ଶାନ୍ତି ଅଟା ଉତ୍ସାହକରିବାକୁ ସମର୍ଥ । ଛପେ = ଅଦ୍ଭୁତ

ସଦା । ଟାହୁଲା = ପରିହାସ; ଥନା । (୧୬) ଠର-
 ମୁଣ୍ଡେ = ପ୍ରବେଶର ବ୍ୟକ୍ତିର ମସ୍ତକେ । ଠେଙ୍କା =
 ପ୍ରହାର । ଶେଷକାରିଣୀ = ହତବର୍ଦ୍ଧନକାରିଣୀ ।
 ଟୁକଜାଣୁ = ପ୍ରହାରକରଜାଣୁ । ଠିକଣାରେ =
 ଯଥୋଚିତ ପ୍ରକାରେ । ଠାବ = ସ୍ଥାନ । କଲୁ ଠିକଣା
 = ସଜଲ-କଲୁ; ଯୋଗାଇ ଦେଲୁ । (୧୭) ଡରୁଆ
 = ଭୟାବୁ । ଡର ହାରିଣୀ = ନିର୍ଭୀକ କରୁଣାବାକୁ
 ସମର୍ଥା । ଡଢ଼କ ବକଳେ = ଅବ୍ୟକ୍ତ ଶୋକାକୁଳତ-
 ହୋଇ । ଡକାଡ଼କଟା = ଶୁଦ୍ଧାରଥ ପତି ନିବେଦନ
 କରିବା ହୁରଟା । ଡମରୁଧର-ହର-ମନୋହାରିଣୀ
 = ଡମରୁ ଧରିଥିବା ଶିବଙ୍କର ପ୍ରିୟତମା ମହିଷୀ ।
 (୧୮) ଡମାଳ-ମାଳ = କିଛି ସାର ନଥିବା କେନା-
 ବଳୀ । ଡମ = ଗର୍ବର କାର୍ଯ୍ୟ । ଡେଇଁ ହୁଙ୍କେ =
 ଭୁଜ ବେଦ ପରି ଜାଗାରେ । ନିଃସଙ୍କେ = ରମ୍ୟ-
 ନଥାଇ । ଭୁଞ୍ଜା = ଖୁବ୍ ଭୁଜ ଶବ୍ଦକାଞ୍ଚ ବାଦ୍ୟ-
 ବିଶେଷ । ମାନମା (ଭୁ-ସ) । (୧୯) ଅପକୀର୍ତ୍ତି

= ଦୁର୍ନାମ; ଅପସରା । ବଲ୍ଲେବ ବ ? = ଦେଖିବ
 କି ? । ଅବନୀ = ଜଣକୂଳମଣ୍ଡଳୀ । ଅପଦନ =
 ଦେହ । ଜୀବ-ଯବନୀ = 'ଜୀବନ' ବା 'ପ୍ରାଣ'ର
 ପଦ୍ମୀ, ଭରସୁରଣୀ; ଯବନିକା । ଅପାରଗ = ଅସ-
 ମର୍ଥୀ; ଅନିପୁଣା । ଅପରାଧ = ଦୋଷ । ଧୋଉ =
 ନିର୍ମଳକରୁ । ଅପାର = ବହୁତ । ଖେଦ = ଦୁଃଖ ।
 ଅପନୋଦକାରଣୀ = ଉପଶମକାରଣୀ । (୧୭)
 ତତ୍ତତ୍ ବେଗେ = ବିଚ୍ଛୁଳିତବଦ୍ଧ ପର ଶେଳ ଗଛରେ
 ଜୀବ = ଜୀବନ । ତକାଇ = ଅନୁଗତ ଅଶାରେ
 ଅପେକ୍ଷାକର । ଧଳାଘାଟଣୀ = ଡେଇଁ ଅସ୍ପଷ୍ଟ ଯୋଗ,
 ମୁଁ କଷ୍ଟରେ ନିଶ୍ଚୟ ଉତ୍ତଳଣୀ । ଗାଳ = ନିନ୍ଦାବାକ୍ୟ ।
 ଉଚ୍ଛ୍ଵାସ = ପହଞ୍ଚିବା; ମମା । (୧୮ ଅର ଅର =
 କମ୍ପିତ । ଆଦି-କଥା = ସ୍ତ୍ରୀର ବା ଶାନ୍ତି ଜଗିବା
 କଥା । ତଥାପି = ଦେବେହେଁ; ତଥାତ । ଆବର
 ରାଜନେମା = ହୁମାଲପୁର ଝିଅ । [" + + +
 ସ୍ଥାବର ରାଜକନ୍ୟା" — କୁମାର ସମ୍ଭବ] । ପ୍ରିୟ-

କାରିଣୀ - ଅପ୍ତିପୁ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବା ଦେଖି ମୋହ ।
 (୧୮) ଦଉଡ଼ି = ଧାଇଁ ଧାଇଁ । ଦେବ, = ଅନୋ
 ମା ଠାକୁରାଣୀ, । ଦ୍ଵାରକ = ଚୌଦ୍ଵାରକୁ । ଦଳ-
 ସାମାନ୍ୟ - ଅନ୍ୟତ୍ର; ସମସ୍ୟା । ଦଉଡ଼ି ଦେବ କି ?
 = ଦେବଙ୍କର ଦଉଡ଼ି ବାଦ୍ ଅନ୍ୟତ୍ର କରୁଛନ୍ତି କି
 ହେଲେ ? । ଦେବ ନଦର ଅର୍ଦ୍ଧାଙ୍ଗୀ - ମତ ଦେବଙ୍କ
 ଅର୍ଦ୍ଧାଙ୍ଗୀ ନାହିଁ । ଦୌଳିନ୍ୟ = ଦୁଷ୍ଟ ମତ । ଦାନୀନ
 ଜନ - ଅବିଷ୍ଟନ ଜନ । (୧୯) ଧାନ୍ତି ଧାନ୍ତି ଧନ -
 ଅନ୍ଧକାର (ପାପାବକାର, ବା ଅଜ୍ଞାନାବକାର)
 ବିନାସ କରି ଉଡ଼ାଉଛନ୍ତି ନର ନରୀନ । ଅନ୍ଧାନ୍ଧାନ୍ଧ-
 ଦାଉଣୀ - ପୁଣି ଶୁଣିବା ବିନାଶିନୀ । ଅସ୍ଵପ୍ନାଶ୍ଵର
 (ଧରାଧର + ଶ୍ଵର = ଧରାଧରାଶ୍ଵର) = ପଦ୍ମ
 ଶେଷ୍ଠ ହିମାଳୟ ଧନ୍ୟା କନ୍ୟା = ଅନୁଭୂତା ଭୂମିର ।
 ଭବର = ସ୍ଵପାବର । ଧୂରଣ = ବଶିଷ୍ଠ କର୍ମ ନିବାହକ;
 ଅଦ୍ଭୁତ କାର୍ଯ୍ୟଦକ୍ଷ । ଭବ = ଦେବ । ପ୍ରେମକାରଣୀ
 = ପ୍ରେମଜନା । (୨୦) ନଗର ନଗନାକ । ନଗର-

ବାସିନୀ ଶ୍ରୀଜନଙ୍କର । ନିତ୍ୟବନ୍ଦନା - ପ୍ରତିଦିନ ଅନୁଧ୍ୟା
 ନର୍ତ୍ତନା (ଦୁଃସ) । ନିତ୍ୟା; ନିତ୍ୟବନ୍ଦନା ଶ-ର-ବ)
 ନାରସିଂହ. ବଳେଶୀ, ଭୁବନେଶୀ, ନନ୍ଦା (ଦୁ-ସ)
 ସୁନନ୍ଦା (ଶ-ର-ବ) । ନିଦାନନରୂପିଣୀ (ଦୁ-ସ)
 (୨୧) ପଣ୍ଡିତାଳୟବାସିନୀ. ପୁଣ୍ୟଦା, ପବିତ୍ରିକା,
 ପ୍ରଜ୍ଞା, ବାଣୀ, କଲ୍ୟାଣୀ- ଦୁଃସ) । ପାବନୀ (ଅ-କୋ)
 ତାମସୀ (ଶ-ର-ବ) । ପଞ୍ଚାଙ୍ଗେୟ - ଟିକି ଉପରେ ।
 ଗୁମ୍ଫା = ଗୁମ୍ଫାକରୁ । ପଞ୍ଚାନନ କାମେନୀ - ହର-ପ୍ରିୟା
 (୨୨) ପିଣ୍ଡାଦ - ଶୁଦ୍ଧାର । କାନ୍ୟାସୁନୀ (ଅ-କୋ) ।
 ପସରପସା ପଳ - ବ୍ୟର୍ଥ ବା ନିଷ୍ପ୍ରୟୋଜନ ଲଭପ୍ରାପ୍ତି ।
 ପାତଳମ୍ବି - ଧୃଷ୍ଣୁତା । ଫେରବା = ବାରିବା;
 ବାହାର କରିବା । ପନ୍ଦା = ଅଶ୍ବସ୍ତ୍ର । ପାରବାରି-
 ପାରକାରଣୀ - ମହାମୁଦ୍ରାରୁ ପାର କରିବାରେ
 ସମର୍ଥା । (୨୩) ବଖାଣିଲଣି = କହୁଲଣି । ବଜ୍ର
 ହୋଇ - ନେଶି ଗୁଡ଼ାଏ କହି । ବିରଜ୍ଜା = ନୟନଶ
 ବାତ-ବାନ୍ତି = କଲେଇ ରୋଗ; ହରଜା । ବସନ୍ତ

= 'ବସନ୍ତ' ରୋଗ । ବସନ୍ତ-ବିଧା ବନା = ନାଶ-
 କରିବା ଥାନ ଜାଣି ମାଡ଼ ଦେବା ଉପାୟ । ସାମିନୀ
 = (ଦୁ-ସ) । (୧୪) ଭବାନୀ, ଭୌମୀ, ଭୂଷ୍ୟା,
 ଭଗବତୀ, ନୀଳମରମ୍ଭଣୀ, ବନ୍ଦ୍ୟା, ତପା, ତାପିନୀ
 (ଦୁ-ମ) । ଭୈରବୀ = (ଅ-ଦେ) । ଭୂମା, ଭୂଗଣୀ,
 ଭ୍ରମଣୀ, (ଶ-ର-ବ) । ଭ୍ରମରଞ୍ଜନୀ = ଭ୍ରମରକଲ
 ଭାଙ୍ଗିବାକୁ ସମର୍ଥ । (୧୫) ମଙ୍ଗଳେ । = ଅଗୋ
 ମା ମଙ୍ଗଳା, । ମହେଶ-ମହିଷୀ = ମହାଦେବଙ୍କ
 ପାଟ ମହାଦେଉ । ମାନନୀ, ମୋହିନୀ ମଣ୍ଡିତା,
 ମହାମୁଦ୍ରା, ମାତୃକା, ମାୟାବତୀ, ମନସିନୀ (ଦୁ-ମ)
 ମଙ୍ଗଳା, ମହିଷାସୁରମରଦିନୀ, ମହାଦେବୀ, ମାଧବ
 (ଶ:ର:ବ:) । (୧୬) ସମୁଦ୍ରା (ଶ:ତ-ବୋ:)-
 ଜ୍ଞାନାମ୍ବୁଜୀ, ଯଜ୍ଞ, ସାମିନୀ, ଜଗନ୍ନାଥ ରୂପିଣୀ (ଦୁ:ଗ:)
 ଦଳ-ସାମିନୀ = ଅହୋରାତ୍ରି । ପାତନା-ସାତୁଧାନ =
 'ପୀତା'ରୂପକ ରାକ୍ଷସ । କଳ ବ୍ୟାଧି-ବିଧାନ =
 ପୀତାବିଧାନ ବୁଦ୍ଧିକଳ୍ପ । (୧୭) ରାସେଶୀ, ରାଜାବ

ଲେଚନ, ଗଜନିଳେୟ, ରୁକ୍ତିତା, ଜୁମ୍ବିଣୀ ଗଜା
 (ଦୁଃସଃ) । ରୁଦ୍ରାଣୀ । (ଅଃକୋ) । ଗୋଲଲିଣୀ =
 ଶାଗାଳିଆ କଲିଣୀ । ରଥାଶୋଭନ = ବସୁନ୍ଧରା-
 ପଥରେ ଶୋଭାବତ । (୨୮) । ଲେଖନୀ-ଲେଖ-
 ନୀ = ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଲେଖନୀ ଅଥବା ଲେଖନୀ ଶାଳିବାକୁ
 ସୁଦା । ଶୁଦ୍ରାବେଲିଣୀ = ଶୁଦ୍ରବେଳା ପ୍ରକାଶ କଲିଣୀ ।
 ଲୁହ ଲୁହ ଲୁହନ = ମୋ'ର ଲେଖକ ଲୁହା ହେବା
 ମୁଖ । ଲୁହା କଲିଣୀ = ଲୁହା ନେପଥ ପିତା
 ବୋଲି ନିବାକୁ ଘର ପ୍ରସ୍ତୁତଥାଏ, ମୁଁ ତଥା ମୋ'
 ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ମୁହଁଟାକୁ ଦେଖାଇବାକୁ ସଜ୍ଜିତ ଅନ୍ତ-
 ର୍ଦେଶ କରୁନାହିଁ । ଏଥର = ଏ ଉତ୍ତର । ଲେଲି-
 ଦାନ ବସନ ଲେଖ = ପର୍ବ ବସନ ହେବ । ଲେଲି-
 ବଳୀ = ଶୁଣ ଖାଇବି ? ଲେଖନୀ ଅର୍ଥ =
 ପ୍ରକାଶ୍ୟ ଭାବରେ; ଜଗନ୍ନାଥ ପ୍ରସନ୍ନରେ । ବର-
 ଦୋଷିଣୀ = ପ୍ରସାଦର ମନ୍ତ୍ରପ୍ରଦାନକରଣୀ ।
 (୨୯) ଶାନ୍ତିପ୍ରେମିଣୀ = ସୁଖ ସୁଖିନୀ ପ୍ରେମିଣୀ-

କାରଣୀ । ବଦାନ୍ୟାୟ = ଦାନଶୀଳତା । ବର
 ଦୟିତା = ବର ବର୍ଣ୍ଣନା କେବଳପର୍ଯ୍ୟାୟ । ବେଦାଦି
 — ଯଜୁର୍ବିଦ୍ୟା । ବହୁଲଭିତ୍ତ୍ୱ = ଅଧିକ ମନାବ୍ୟକ୍ତି ।
 ବନମଦାନା = ଶକ୍ତି ଦାନ କାରଣୀ । ବମଳେ, —
 ଅଗୋ ମା ବମଳା, । ବମଳା (ଶଃସ୍ତୋମଃ ।
 ବାମଦେବ-କାଟିନୀ = ଦୁରପ୍ରେୟା । (୩୦) ଶାନ୍ତି
 (ଦୁଃସଃ) । ଶାବଦା, ସୁନନ୍ଦା, ଶୁଣଦାଦିନୀ, ଶୂଳଧରା,
 ଶୁଭକଣ୍ଠ (ଶଃରଃବଃ । ଶୈଳୋଭବା = ପଦ୍ମଚର
 ଭୂତାବ (ଭୂପୂର୍ବୋଦୟାବର । ଶକମ୍ବରୀ, ଶକ୍ତା,
 ଶବ୍ଦାଣୀ (ଶଃ ଚଃ ବୋଃ) ଶାସନାଦର୍ଶେ = ଅଧୀନ
 ରୂପେ ଉଦ୍ଭବା' ଅଦର୍ଶ କାର୍ଯ୍ୟରେ । (୩୧) ଶତ୍ରୁର୍ମୁଖତ
 ବିଷ୍ଣୁ ବପୁ ଯୋଗିଣୀ = 'ଶତ୍ରୁର୍ମୁ' ଲୁପ୍ତଲ, ଶେଷେ ଧ୍ରୁବ
 ରକ୍ଷାକାରଣୀ (ଶତ୍ରୁର୍ମୁଃ—ଶାନ୍ତି, ବଶିଷ୍ଠାଦି,
 ଉଦାହରଣ, ପ୍ରମୁଦ, ବିଦ୍ୟୁତ୍ତାପ ଏବଂ ମନୋ ଏହି ଛ'
 ୧ ତାହାହିଁ କର୍ତ୍ତା; ବା— ଯଜନ, ସାଧନ, ଅଧ୍ୟୟନ
 ଅଧ୍ୟାପନ, ଦାନ ଏବଂ ପ୍ରତିପଦ — ଏହି ଉପକାର

କର୍ମ ମାଧ୍ୟମରେ ଭୁଣଳି) । ଶୁଣି, ଲମ୍ବା, ଚମ୍ବା
 (ଶ-ର-ବ) । ଅମ୍ବା (ଅ-ଦେ) । ସେତେଣି
 (ଶ-ଦ-ବୋ) । ଶତ୍ରୁଯନ୍ତ୍ର ନାଶ ହେଉ—
 କପଟାଚରଣର ବିନାଶ ପେଷଣ ସମର୍ଥ । ଶତ୍ରୁନାଶ
 ଜନନୀ = କାର୍ତ୍ତିକେୟ ମାତା । ଶତ୍ରୁଣା = ସନ୍ନି,
 ବିଗ୍ରହ, ଦ୍ବୈପ, ଅସ୍ତ୍ର, ଯାନ, ଅସନ—ଏହି ଛ'ଟା
 ବୃଣ ଯୁଦ୍ଧର ଥାଏ । ଶତ୍ରୁର୍ଦ୍ଦନା = ମୀମଂସା, ବେଦାନ୍ତ
 ପ୍ରାଣ୍ୟ, ପାତାଞ୍ଜଳ, ନ୍ୟାୟ, ବୈଶେଷିକ—ଏହି ସବୁ
 ଶାସ୍ତ୍ରରୂପିନୀ । (୩୨) ସର୍ବମଙ୍ଗଳା (ଅ-ବୋ)
 ସନ୍ଧ୍ୟା, ସନାତନା, ସୁନରା, ସାଧୀ, ସତ୍ୟା, ନନ୍ଦିନୀ,
 ସବସ୍ତ୍ରା, ଦିବ୍ୟଦ୍ୟା, ଶୁଭାଶା, ସର୍ବଜ୍ଞା (ଦୁ-ସ)
 ସଜା, ସାହିନୀ, ସେବିତ୍ରୀ (ଶ-ର-ବ) । ସୁର ବେନୀ
 = ଦେବଗଣ ପୂଜ୍ୟା । (୩୩) ଦ୍ବୈମବଳୀ =
 (ଅ-ବୋ) । ଦୁରବଶ୍ୟା = (ଦୁ-ସ) । ଦେବମ୍ବ
 = ଗଣେଶ ଦ୍ବୈଦେଶ୍ୟଜନନୀ, ହୁଣି (ଶ-ର-ବ)
 ସ୍ତ୍ରୀ [କଃ ଶ୍ରୀ]- ଶତ୍ରୁକ୍ଷୟ ଲାଭ 'ସ୍ତ୍ରୀ' = ଏ ଲକ୍ଷ୍ମଣା

ହୁଅନ୍ତି; ବା ଏ 'ଲକ୍ଷ୍ମୀ' ସ୍ମରଣ ଅଟନ୍ତି - ['ଓଶୀ'
 ଦକ୍ଷବ୍ୟାସ: - "ଯା ଦେଶ ସର୍ବ ଭୂତେଷୁ 'ଲକ୍ଷ୍ମୀ'
 ରୂପେଣ ସସ୍ତୂତା" । କାନ୍ତାନା (ସା:ରା:ସ:ପଦ୍ୟ:)
 ହରିଜା = ବାଡ଼ିବାନ୍ତି ରୋଗ । ହନ୍ତସନ୍ତ = କଲବଲ;
 ଅସ୍ତବ୍ୟସ୍ତ ଶୁନେ - ଶୁନ ଜନେ: ଅଦୃଷ୍ଟଶୁଚ ବା-
 ସୁତାଏ (୩୦) ଶମା-ଶୀରାଦ୍ୟେ । = ଶମାସାଗର ।
 ଶବ୍ଦ ଜନ ଭାରିଣୀ = ଦୁର୍ଗାଭିଷେକ ଜନ ଭଣିଣୀ ।
 ଶୀତ = ଦୁର୍ଗାଳ । ଶେଷ = ମଙ୍ଗଳ. ବା କଲ୍ଲାଣ ।
 ଶ୍ୟା ଦାରିଣୀ = ଉପବାସର ବାଧା ଉପଶମନ-
 କାରିଣୀ ।

ଅସିକା ଶ୍ରୀ ବିଶୋବଚନ, ପ୍ରେସରେ
ଶ୍ରୀ ରଙ୍ଗନାଥ ଦାସଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ମୁଦ୍ରିତ ।

— ୫୦୫ —

ବିକ୍ରୟାର୍ଥେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ।

(୧) ଶୁଦ୍ଧ-ପିତ୍ତ (୧ ମ ଭାଗ)-ମୂଳ ପାଞ୍ଚ ଅଣା
ନିତାନ୍ତ ଗଉର ଶୁଦ୍ଧ ପାଇଁ ଅର୍ଦ୍ଧ ମୂଳରେ ଦିଆ
ଯାଏ । [ଭଲଲର ବଡ଼ ବଡ଼ ପଣ୍ଡିତଙ୍କ ମୁଖରେ
ବହୁବାର ପ୍ରଶଂସିତ ।]

(୨) ଜଗା କଳିଙ୍ଗ-ଦୁଇ ପଇସା (୩) ରଜତା
ନାଟ-ଏକ ଅଣା-(୪) ଅମ୍ଳ-ଅଖ୍ୟାନ ଏକଅଣା—
(୫) ଶ୍ରଗଣିକା ଗୀତ ଦୁଇ ପଇସା-(୬) ଆମ୍ବା-
ମହାସାଗ ଗୀତ-ଏକ ପଇସା (୭) ନାସ ମହାଗଜ
ଏକ ପଇସା (୮) ପଦ୍ୟସୁଧା ଏକ ଅଣା (୯)
ଶ୍ରୀ ଦତ୍ତଦେବ ଚଉଦଶା ଦୁଇ ଅଣା ।

(10) Dearest Diamonds (Part I)
3 annas (The name of the book
speaks its Value) (୧୧) ଶ୍ରୀ ଗୁରୁତ୍ବ ମହତ୍ତ୍ବ
ନାଟ-(ଗୀତାନବାଦ) ଏକ ଅଣା (୧୨) ଶ୍ରୀ ଲକ୍ଷ୍ମୀ
ନାରାୟଣ ରଥାନ-ଦ୍ଵିତୀ ପଇସା ।

ପ୍ରାପ୍ତିସ୍ଥାନ:— ଶ୍ରୀ ଭୁବନେଶ୍ଵର ମିଶ୍ର କବିବନ୍ଧୁ
ଶିକ୍ଷକ, ଧରଣକୋଟି, (ଗଞ୍ଜାମ) ।